یک درصد رد صلاحیت شدند

فرهیختگان| از کل ثبت‌نام‌کنندگان برای کاندیداتوری در انتخابات شورایاری‌های شهر تهران، کمتر از یک درصد رد شدند. اسماعیل دوستی، عضو هیات نظارت بر انتخابات شورایاری‌ها با بیان اینکه از مجموع کل ثبت‌نام‌شدگان کمتر از ۱۰۰ نفر ردصلاحیت شدند، گفت: «بیش از ۹۸ درصد افرادی که به دلیل نقص مدارک یا مشکل محل سکونت رد صلاحیت شده بودند، در بررسی‌های مجدد صلاحیت‌شان احراز شد و تعدادی از رد صلاحیت‌شدگان نیز دارای محکومیت کیفری موثر بودند.» اوایل اسفندماه بنا بر اعلام ستاد شورایاری‌ها که مسئولیت بررسی صلاحیت داوطلبان شرکت در انتخابات شورایاری‌ها را برعهده داشته، دو هزار و ۶۰۰ نفر فاقد صلاحیت‌های لازم برای شرکت در انتخابات اعلام شده بودند.

خبر

جمع‌آوری آمپول‌های آلوده پیوند قرنیه

فرهیختگان| آمپول‌های آلوده‌ای که باعث ایجاد مشکل در بینایی بیماران در یک مرکز چشم در تهران شده، واکنش وزیر بهداشت را نیز در پی داشت. به گفته سید حسن هاشمی قاضی‌زاده، این موضوع در حال بررسی است و نتیجه تا دوشنبه از سوی رئیس سازمان غذا و دارو اعلام می‌شود. او تصریح کرد: «برای این منظور در چند بیمارستان که بیماران در آنها عمل شده‌اند تیم ویژه‌ای تشکیل شده تا دارو از همه نظر بررسی شود؛ هم از نظر عملکرد کلینیکال و هم از نظر درمانی و پیشگیری تا اگر دارو اصالت ندارد، در بقیه مراکز استفاده نشود.» قاضی‌زاده هاشمی افزود: «دستگاه‌های قضایی کاملا مسلط به موضوع بوده و در حال پیگیری هستند.» وزیر بهداشت در عین حال اعلام کرد: «از همه افرادی که آسیب دیده‌اند، حمایت می‌شود و عمل جراحی آنها توسط بهترین همکاران انجام می‌شود.»

وی همچنین گفت: «به همه مراکز درمانی اطلاع‌رسانی شده که اگر از اصالت دارو مطمئن نیستند و دارو از بازار قاچاق خریداری شده به هیچ‌وجه مورد استفاده قرار نگیرد. در عین حال دیشب دستور دادم که برای دو ماه آینده این دارو توسط وزارتخانه از مبدا مورد اعتماد و با هزینه کمتر وارد کشور شود.»

او با تاکید بر اینکه دستگاه‌های قضایی پیگیر موضوع هستند، افزود: «دستگاه‌های قضایی افرادی را که سودجویی و با سلامت مردم بازی می‌کنند، شناسایی می‌کنند و آنها را به‌سرعت دستگیر خواهند کرد.» وزیر بهداشت در پایان با بیان اینکه همه داروهای غیرمجاز در انبارها شناسایی شده‌اند، گفت: «بهتر است متخلفان توسط دستگاه قضایی اعلام شود.»

دانش‌آموزان تهرانی در نوروز چه کار می‌کنند؟

فرهیختگان| با باز گذاشتن دست معلمان و مدیران مدارس درباره تکالیف نوروزی دانش‌آموزان، هر مدرسه و هر معلمی اختیار دارد هر طور که صلاح می‌داند به دانش‌آموزان تکلیف بدهد. البته گرچه هنوز در بسیاری از مدارس شهرستان‌های کشور پیک نوروزی برای عید به دانش‌آموزان داده می‌شود اما در شهر تهران پرونده پیک نوروزی به کلی بسته شده و دانش‌آموزان باید با تکالیف معلمان دست و پنجه نرم کنند. مسعود ثقفی، سخنگوی آموزش و پرورش شهر تهران در این باره گفت: «تعطیلات نوروزی فرصت ارزشمندی است که می‌توان از آن برای ترمیم و تعمیق اهداف برنامه‌های درسی بهره گرفت.» وی افزود: «بررسی‌ها نشان می‌دهد بی‌برنامگی در تعطیلات طولانی مدت همانند عید نوروز موجب فاصله گرفتن دانش‌آموزان از آموزش‌های رسمی می‌شود و همین امر در پیوند دوباره دانش‌آموزان با برنامه‌های درسی، تعمیق و تثبیت یادگیری آنها اختلال ایجاد می‌کند.»

سخنگوی آموزش و پرورش شهر تهران به ایسنا گفت: «در راستای استمرار فرآیند یادگیری ارائه تکلیف هدفمند و مناسب به دانش‌آموزان جزء روش‌های تدریس معلم است، بنابراین در تعیین نوع فعالیت یادگیری باید سه مولفه اختیار، رغبت و خودانگیختگی دانش‌آموز مورد توجه قرار گیرد.» به گفته او هر معلم با توجه به راهنمای ارائه شده و شناخت از نقاط قوت و ضعف دانش‌آموزان، نیازهای آموزشی و پرورشی آنها را شناسایی کرده و فعالیت‌های نوروزی را براساس این نیازها طراحی می‌کند.

آیا تحقق عدالت اجتماعی دست یافتنی است؟

ربیعی در تکاپوی تغییر نام وزارت رفاه

الهام کاظمی
E.kazemi@fdn.ir

دولت به دنبال تحقق عدالت اجتماعی است. عدالتی که شاید معنا و مفهومش در دولت‌های نهم و دهم استحاله شد و این دولت سعی می‌کند آن را به جایگاه واقعی‌اش کمی نزدیک کند. اما ملاک‌های عدالت اجتماعی چیست؟ همه دولت‌ها از عدالت اجتماعی زیاد سخن گفته‌اند، اما آیا این دولت به سوی دستیابی به عدالت اجتماعی حرکت کرده است؟ آیا می‌توان به رسیدن به شرایط مطلوب امیدوار بود؟ علی ربیعی، وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی گفت که دوست دارد نام وزارتخانه متبوعش را عدالت اجتماعی بنامد و تمام تلاش خود را برای رسیدن به آن به کار می‌گیرد.

با اینکه در چند سال اخیر بارها عدالت اجتماعی موضوع صحبت‌های بسیاری از مقامات عالی رتبه مملکتی بوده است و دغدغه آنها مساله رضایت‌بخش نبودن وضعیت عدالت اجتماعی در جامعه عنوان شده است، هنوز براساس آرای اقتصاددانان و کارشناسان حوزه عدالت اجتماعی کار اساسی و مهمی در این زمینه انجام نشده است و فسادهای مالی و رانت‌های کلان در سال‌های گذشته، بیش از پیش عدالت اجتماعی را دست نیافتنی کرده است.

معیارهای مهمی که برای عدالت اجتماعی شمرده شده است، دسترسی به فرصت‌های آموزش، بهداشت، اشتغال و مسکن برابر است. معیارهایی که حجت‌الله میرزایی آنها را عینی‌ترین شاخص عدالت اجتماعی عنوان می‌کند. او معتقد است: «وجود فرصت‌های برابر، نظام بیمه‌های اجتماعی فراگیر و کارآمد و اینکه سهم هزینه‌های مردم و رنج آنها به کمترین میزان ممکن تقلیل یابد، بازماندگی از تحصیل وجود نداشته باشد و چتر سلامت اجتماعی بر سر کل جامعه برافراشته باشد، مصداق‌های عدالت اجتماعی است.»

او در گفت‌وگو با فرهیختگان می‌گوید: «بخشی از این وظیفه برعهده وزارت کار است، البته اختیارات این وزارتخانه نیز محدود است.» به گفته میرزایی، دولت فعلی و شخص علی ربیعی وزارتخانه‌ای را تحویل گرفته است که ورشکسته و دارای ساختار فاسدی بوده است. بیشتر صندوق‌های بیمه این وزارتخانه ورشکسته هستند؛ به‌طوری که این عوامل، تحقق عدالت اجتماعی از طریق این وزارتخانه را با دشواری زیادی روبه‌رو کرده است.

حسین راغفر نگاه دیگری به ماجرا دارد. به گفته او، وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی مولفه‌های کافی برای تبدیل شدن به وزارت عدالت اجتماعی را دارد. او در گفت‌وگو با فرهیختگان می‌گوید: «بحث اشتغال و پرداخت یارانه‌ها که به نوعی باعث ایجاد تعادل در قشرهای مختلف مردم می‌شود و رسیدگی به بیمه‌ها و بحث تعاون، به‌عنوان مهم‌ترین اقدامی که می‌توان از مردم برای حل مشکلات خودشان استفاده کرد مصداق‌هایی از عدالت اجتماعی است که در حیطه وظایف وزارت کار است. پس انتخاب چنین نامی و تلاش برای رسیدن به عدالت اجتماعی بخش اعظم فعالیت‌های وزارت کار می‌تواند باشد.» البته او معتقد است که دولت یازدهم در راستای اجرای عدالت اجتماعی قدم برمی دارد و باید منتظر آینده‌ای روشن بود. چیزی که میرزایی نیز با آن موافق است و اعتقاد دارد «همین که دولت یازدهم سعی کرده‌است روند تخریبی را که دولت گذشته در پیش گرفته بود، متوقف کند و مسائل جاری و نیازهای مردم را به صورت روندی قابل قبول حل‌وفصل کند، کار بسیار بزرگی را انجام داده است.»

به گفته او، با وضعیتی که دولت قبل ایجاد کرده است، ادامه اجرای طرح تحول نظام سلامت و ارتقای آن، حل‌و فصل مسائل و مشکلات مسکن مهر و همچنین تلاش برای خروج از رکود اجتماعی در اولویت است. اگر دولت یازدهم بتواند این سه برنامه محوری را به سرمنزل مقصود برساند در راستای ایجاد و تحقق عدالت اجتماعی گام بزرگی برخواهد داشت.

در گفت‌وگو با فرهیختگان مطرح شد

نشاط اجتماعی نیازمند نهادهای اجتماعی

فرهیختگان| می‌گویند نشاط چرخ‌دنده‌های حرکت و تکاپوی یک جامعه است، شاید فقر، کلیشه‌ای‌ترین تصویر برای نشان دادن بی‌نشاطی در جامعه باشد، اما همیشه این‌طور نیست؛ گاهی سرهای در گریبان و خیابان‌ها و کافه‌ها، نزاع‌های خیابانی و... تصویر واقعی‌تری برای تعریف بی‌نشاطی در جامعه است.

نشاط اجتماعی شاید از آن منظر که موتور محرکه‌ای است برای فعالیت و توسعه، اهمیت قابل توجهی دارد. براساس آنچه جامعه‌شناسان بر آن تاکید دارند، سلامت روحی و روانی افراد جامعه، یکی از معیارهایی است که براساس آن می‌توان این موضوع را ارزیابی کرد. اگر در جامعه‌ای براساس مطالعات، میزان مراجعات افراد به روانشناس و روانپزشک بالاتر از حد نرمال باشد و میزان افسردگی، خشونت‌های خانگی و خیابانی و گرایش به سمت مواد مخدر بالا باشد، زنگ خطری است که نشان می‌دهد جامعه آن میزان که لازم است شادی ندارد.

نشاط، انگیزه توسعه

شادابی و نشاط برای یک فرد و یک جامعه، می‌تواند زمینه‌های انگیزشی برای زنده ماندن، فعالیت و تحرک را در پی داشته باشد. به اعتقاد برخی جامعه‌شناسان، در جامعه شاداب، انگیزه‌های حیاتی، میل به توسعه و فعالیت اجتماعی و اقتصادی و تکاپو بالاتر است و زمینه‌های خمودگی و انزواگزینی کمتر می‌شود. اما برعکس جامعه ناشاد جامعه‌ای است که گرفتار خشونت می‌شود، طرد و انزوای اجتماعی بیشتر می‌شود و افراد به هر بهانه کوچکی به هم می‌ریزند و این موضوع می‌تواند حتی نهادهای کوچک‌تر مثل خانواده‌ها را نیز دچار از هم پاشیدگی کند.

زمینه‌های نشاط

سعید معیدفر، جامعه‌شناس و استاد دانشگاه تهران در این باره به فرهیختگان می‌گوید: «در جامعه‌ای که مقدمات اولیه حیاتش را نداشته باشد و حداقل امکانات زندگی و امنیتی فراهم نشود و بسیاری از افراد در دسترسی به آن دچار مشکل باشند، این می‌تواند ناشادابی را برای آنها به ارمغان بیاورد.»

او ادامه می‌دهد: «یکی از عوامل مهمی که مانع از شادابی و نشاط در جامعه می‌شود، ضعف تعاملات اجتماعی و روابط افراد با یکدیگر است؛ انسان موجودی است که قویا حیاتش به حیات دیگران پیوند خورده است. انسان موجودی اجتماعی بوده که بقا و دوام آن به جامعه متصل است. وقتی این اتصالات دچار مشکل شود و آدم‌ها دچار بی‌ارتباطی و کم‌ارتباطی شوند این موضوع نشاط اجتماعی را کم می‌کند.»

به گفته معیدفر، به عبارت دیگر زمانی که جامعه در فرآیندهای مختلف افراد را درگیر خود نکند و به آنها نقشی ندهد، این افراد دچار حرمان می‌شوند؛ این انزوا زمینه‌ساز مشکلات روحی و روانی است. در جامعه‌ای که تعاملات آدم‌ها دچار اختلال شده باشد و فرد نتواند به حد لازم با جامعه پیوند برقرار کند، در آن جامعه با مشکل نشاط و شادابی روبه‌رو هستیم.

به اعتقاد این استاد دانشگاه، اولین جای پیوند اجتماعی برای افراد، خانواده است، بعد از این گروه دوستان و همکاران و بعد از آن اجتماعات عمومی‌تری است که افراد با آن پیوند می‌خورند، مثل انجمن، حزب یا سازمان‌های مردم‌نهاد که اگر در جامعه‌ای این عرصه‌های عمومی فعال باشد، فرد در آن هیچ‌گاه تنها نیست؛ به همین دلیل این فرد کمتر احساس افسردگی و ناشادی می‌کند و سرشار از پیوند با دیگران هستند.

حال به نظر می‌رسد جامعه‌ای که پیوندهای اجتماعی آن در عرصه خانوادگی باقی مانده باشد، آن جامعه نیز مشکلات خاص خود را دارد و افراد در این جامعه وقتی از خانه بیرون می‌آیند، با مشکل نداشتن پیوند با جامعه روبه‌رو هستند. آنها هم قوانین و مقررات را رعایت نخواهند کرد و برای یگدیگر مشکل ایجاد می‌کنند و به همین دلیل میزان خشونت در این قبیل جوامع بالا می‌رود.

رویداد

مالیات بر سیگار حلقه گمشده مبارزه با دخانیات

ایران تا ۴۰ سال آینده یکی از ۳ کشور اول مصرف دخانیات در جهان می‌شود

فرهیختگان| ایرانی‌ها سالی ۶۰ میلیارد نخ سیگار می‌کشند. این آماری است که خسرو صادق‌نیت، رئیس دبیرخانه ستاد کشوری کنترل و مبارزه با دخانیات اعلام کرده است. به گفته او، با رشد سیگارکشیدن نوجوانان، ایران تا ۴۰ سال آینده جزء سه کشور اول مصرف دخانیات در جهان خواهد شد. اما هیچ‌کدام از این نوع هشدارها که کارشناسان درباره روند افزایش مصرف دخانیات در کشور اعلام می‌کنند باعث نشد تا مجلس بر خرده‌فروشی سیگار مالیات وضع کند و این طرح را تصویب نکرد.

صادق‌نیت در برنامه مناظره آمارهای شگفت‌انگیزی درباره مصرف سیگار اعلام کرد. به گفته او، با وجود تعهدی که ایران به سازمان بهداشت جهانی برای کاهش ۳۰ درصدی سیگار داده است، مصرف دخانیات در کشور سیر صعودی دارد. رئیس دبیرخانه ستاد کشوری کنترل و مبارزه با دخانیات گفته است ۳۰ درصد بچه‌های زیر پنج سال با دود سیگار مواجهند و این موضوع احتمال گرایش آنها به سیگار را در بزرگسالی افزایش می‌دهد. براساس آماری که او ارائه کرده است هم‌اکنون ۱/۴ میلیارد سیگاری در دنیا وجود دارند که سالانه شش میلیون نفر از این افراد مستقیما بر اثر استنشاق دود سیگار می‌میرند و ۶۰۰ هزار نفر نیز به دلیل مواجهه با دود دست دوم سیگار جان خود را از دست می‌دهند. سازمان بهداشت جهانی شش پیشنهاد به ایران برای کاهش مصرف دخانیات داده است که ابتدایی‌ترین این روش‌ها وضع مالیات بر دخانیات است اما ایران حتی به این روش که ضعیف‌ترین روش کاهش مصرف دخانیات است، هم جواب مثبت نداده است. ایران از نظر روش‌های مبارزه با مصرف دخانیات بین ۲۰ کشور مدیترانه شرقی، رتبه نوزدهم را دارد و فقط یک قدم از کشور سومالی جلوتر است. به گفته صادق‌نیت با اینکه محصولات دخانی تولید داخل سه تا هفت برابر قیمت تولید شده به فروش می‌رسند، مالیاتی از آنها اخذ نمی‌شود.

> ایران از نظر روش‌های مبارزه با مصرف دخانیات بین ۲۰ کشور مدیترانه شرقی، رتبه نوزدهم را دارد و فقط یک قدم از کشور سومالی جلوتر است

مطالعات در ۷۶ کشور موفق در کنترل دخانیات نشان می‌دهد برنامه دریافت مالیات با رویکرد کاهش مصرف دخانیات روش موثری است. بر همین اساس وزارت بهداشت بر این نکته تاکید دارد که افزایش مالیات بر سیگار موجب کاهش مصرف آن خواهد شد، اما درنهایت پیشنهاد افزایش یک تومانی قیمت سیگار در مجلس رای نیاورد. صادق‌نیت درباره مرگ‌ومیر ناشی از سیگار هم آمارهای هشداردهنده‌ای اعلام کرد. به گفته او سالانه ۶۵ هزار مرگ در کشور به مصرف مواد دخانی بازمی‌گردد. رئیس دبیرخانه ستاد کشوری کنترل و مبارزه با دخانیات معتقد است در این زمینه باید از تجربه کشورهایی استفاده شود که وضعیت مشابه ایران را داشته‌اند، چراکه برخی کشورها با وضع مالیات‌های ۷۰ درصدی موفق شده‌اند مصرف دخانیات را کاهش دهند، اما متاسفانه این رقم در ایران ۱۱ درصد است.

وعده نصب کارتخوان در تاکسی‌ها هنوز محقق نشده است

تاکسی‌های تهران پیامکی می‌شوند

فرهیختگان| برای تاکسی گرفتن یک پیامک کافی است. این آینده‌ای است که ابوالفضل قناعتی، عضو کمیسیون عمران و حمل‌ونقل شورای شهر تهران برای تاکسی‌های پایتخت پیش‌بینی می‌کند. او به خبرگزاری ایسنا گفته روی تاکسی‌های پایتخت «کال سنتر» ابعاد کوچک نصب خواهد شد و مردم هم روی گوشی‌های تلفن همراه خود برنامه این سیستم را نصب خواهند کرد. بر این اساس هنگامی که شهروندان نیاز به تاکسی پیدا کنند، می‌توانند با وارد کردن اطلاعات خود در این برنامه با مرکز تاکسی ارتباط برقرار کنند و نزدیک‌ترین تاکسی برای آنها اعزام شود. قناعتی معتقد است در این شیوه «کل فرآیند درخواست و اعزام تاکسی پیامکی می‌شود» و مسافران دیگر نیازی ندارند دنبال تاکسی بگردند. در این روش کرایه تاکسی هم براساس مسافت طی‌شده در صفحه نمایش نشان داده خواهد شد. این عضو شورای شهر تهران از نصب دستگاه‌های کارتخوان در تاکسی‌ها هم خبر داده و گفته است این کار باعث می‌شود مشکلات به وجود آمده درباره نرخ متفاوت کرایه‌های تاکسی هم حل شود. به گفته قناعتی این طرح درکشورهای ترکیه و آلمان با موفقیت آزمایش شده است و در سال ۹۴ به صورت آزمایشی در چند منطقه تهران اجرایی خواهد شد. نصب کارتخوان در تاکسی‌های تهران از آن دست طرح‌هایی است که مدیریت شهر تهران سال‌هاست درباره آن صحبت می‌کند، اما هرگز اجرایی نشده است. خسرو دانشجو، سخنگوی شورای سوم شهر تهران در اردیبهشت سال ۹۱ از نصب کارتخوان در تاکسی‌های تهران تا پایان آن سال خبر داده بود، اما در حالی که به روزهای پایانی سال ۹۳ نزدیک می‌شویم همچنان یکی از برنامه‌های آینده شهرداری در زمینه تاکسی تجهیز آنها به کارتخوان است. هرچند جعفر تشکری‌هاشمی، معاون حمل‌ونقل و ترافیک شهردار تهران پیش از این اجرای طرح دریافت کرایه‌های تاکسی به صورت الکترونیک را «کج دار و مریز» توصیف کرده و گفته بود «استفاده از این دستگاه هزینه‌هایی برای تامین‌کنندگان آن یعنی بانک‌ها و تاکسیران‌ها» دارد و استفاده از آنها به قدری کم است که هزینه‌هایی را به آنها تحمیل می‌کند. تشکری همچنین پیش‌بینی کرده بود تا زمانی که «درباره مبالغ کرایه‌ها اطمینان به وجود نیاید و دائما بین مسافر و راننده درباره تعیین هزینه مسیر مشکل وجود داشته باشد» سیستم‌های کارتخوان هم با این مشکل مواجه خواهند بود. با وجود این اظهارنظر صریح معاون شهردار اما شورای شهر تهران همچنان به دنبال نصب کارتخوان در تاکسی‌هاست.

طرح رتبه‌بندی معلمان در انتظار اقدام دولت

فرهیختگان| طرح رتبه‌بندی معلمان که چند ماه است معلمان بیش از پیش به آن معترضند و خواهان اجرای دقیق و قانونی آن هستند، حالا با شکایت آنها، جدی‌تر از قبل مورد بررسی قرار گرفته است. به گفته معاون وزیر آموزش و پرورش اجرای رتبه‌بندی معلمان در وزارت آموزش و پرورش بررسی شده و در اختیار هیات دولت قرار گرفته است. محی‌الدین محمدیان اظهار کرد: «طرح رتبه‌بندی معلمان به‌منظور جداسازی کادر و فعالیت تعلیم و تربیت از کار صرف کارمندی در سیستم نظام آموزشی کشور انجام می‌شود.» او با بیان اینکه نگاه ما به معلمان در سند تحول نگاهی الگویی است، گفت: «در سند چشم انداز توسعه به معلمان به‌عنوان الگوهای آموزشی، تربیتی و پژوهشی نگاه می‌شود.» معاون وزیر آموزش و پرورش در ادامه به تسنیم گفت: «ما در این رتبه‌بندی به دنبال این هستیم که معلمان در ترازهای مشخص قرار گیرند تا با هم سطح‌های خود در تعلیم و تربیت چه در آموزش عالی و چه در حوزه فناوری و پژوهش سنجیده شوند.» محمدیان به بیان نقاط قوت این طرح پرداخت و تصریح کرد: «طرح رتبه‌بندی معلمان منجر به ارتقای کیفی شده و از طرفی نیز به تحصیلات مرتبط با شغل معلمان ارزش می‌بخشد.» او با اشاره به زمان اجرایی شدن این طرح گفت: «زمان اجرا شدن این طرح در دست وزارتخانه نیست و با توجه به زمان تصویب ترتیبات اجرای آن فراهم می‌شود بنابراین زمان اجرای آن به تصمیمات دولت ربط دارد.»

گزارش کوتاه

از قلیان تا تریاک مورد بررسی قرار می‌گیرد

خانه به خانه به دنبال معتادان کشور

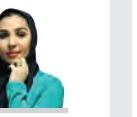

مطهره واعظی‌پور
m.vaezipour@fdn.ir

آخرین آماری که در مورد میزان و نوع مصرف مواد مخدر در کشور وجود دارد مربوط به سال ۹۰ است و از آن زمان تاکنون هیچ مطالعه دقیق و درستی در مورد آمار افراد معتاد، نوع مواد مصرفی، انگیزه مصرف، سن و... انجام نشده است؛ به همین منظور سازمان بهزیستی کشور و ستاد مبارزه با مواد مخدر در طرح پیمایش ملی «شیوع مصرف مواد مخدر در خانوار» به جمع‌آوری اطلاعات مصرف مواد مخدر به صورت آمار نمونه‌گیری، اقدام کرده‌اند و براساس این طرح، به‌صورت خانه به خانه اطلاعات افراد بین ۱۵ تا ۶۵ سال در مورد مصرف انواع مواد مخدر از سیگار و قلیان گرفته تا تریاک و... را مورد بررسی قرار می‌دهند.

حمید صرامی، مدیرکل دفتر تحقیقات و آموزش ستاد مبارزه با مواد مخدر عنوان کرده بود اعتیاد سالانه میلیاردها تومان به کشور آسیب می‌رساند و برای تخمین نرخ شیوع مصرف مواد، تعیین الگوی مصرف مواد و همچنین شناخت ویژگی‌های اجتماعی و اقتصادی در ابعاد مختلف، طرح پیمایش ملی «شیوع مصرف مواد مخدر در خانوار» اجرا می‌شود و روی حدود ۶۰ هزار نفر انجام خواهد شد و هیچ‌گونه نام و مشخصاتی از افراد در این طرح ثبت نمی‌شود و تنها در مورد زمان مصرف، میانگین سن افراد، جنسی که مصرف می‌کنند، انگیزه مصرف‌شان، نوع مواد، وضعیتشان و... سوال می‌شود.

از قلیان تا تریاک

در طرح پیمایش ملی «شیوع مصرف مواد مخدر در خانوار» به بررسی چند موادی که در گذشته هم وجود داشته است نپرداخته‌ایم و از قلیان تا تریاک و حشیش مورد بررسی قرار گرفته است. محسن روشن‌پژوه، معاون پیشگیری و درمان اعتیاد سازمان بهزیستی کشور با بیان این موضوع در مورد جزئیات پیمایش ملی «شیوع مصرف مواد مخدر در خانوار» به فرهیختگان می‌گوید: «این طرح از اول اسفند آغاز شده است و در کل کشور، شهرها و روستا اجرا خواهد شد و به بررسی آمار مصرف‌کنندگان قلیان، سیگار، قرص، الکل، مواد مخدر، مواد محرک، روانگردان‌ها و... می‌پردازد و به صورت خانه به خانه اقدام به جمع‌آوری آمار می‌کنند.»

او در مورد اینکه آیا خانواده‌ها با توجه به اینکه بحث اعتیاد در میان است، با این طرح همکاری می‌کنند و به راحتی به پرسش‌ها پاسخ می‌دهند، می‌افزاید: «البته این طرح به صورت نمونه‌گیری انجام می‌شود و تیم‌های تخصصی به قسمت‌هایی از شهر می‌روند و پرسشنامه‌های بدون اسم به خانواده داده می‌شود تا بتوانیم آمار دقیقی از میزان مصرف مواد مختلف در کشور به دست بیاوریم و خوشبختانه تا این لحظه مردم همکاری خوبی انجام داده‌اند و استقبال‌ها از طرح بسیار خوب بوده است.»

روشن‌پژوه تاکید می‌کند: «پیمایش ملی «شیوع مصرف مواد مخدر در خانوار» برای به‌دست آوردن آمار دقیق از میزان مصرف مواد مخدر بین سنین ۱۵ تا ۶۵ سال است و این آمار برای اهداف پژوهشی و برنامه‌ریزی‌ها، جمع‌آوری می‌شود و اینکه اگر بتوانیم آمار دقیقی در مورد اعتیاد در کشورمان به دست آوریم می‌توانیم اقدامات پیشگیرانه دقیق‌تر و جامع‌تری انجام دهیم.»

او عنوان می‌کند: «در این طرح یک نوع مواد مخدر مد نظر ما نیست و به اعتیاد به‌عنوان یک معضل کلی نگاه کرده‌ایم و اعتیاد را از تمام جنبه‌هایش مورد بررسی قرار خواهیم داد تا آماری که به دست می‌آید کلیات این موضوع را بررسی کرده باشد نه اینکه تنها درمورد یک موضوع خاص باشد.»

روشن‌پژوه در مورد اهداف دیگر پیمایش ملی «شیوع مصرف مواد مخدر در خانوار» تصریح می‌کند: «هدف اصلی این طرح شناخت عواملی است که خطر و دلیل بروز اعتیاد در کشور بوده است و کارشناسان ما در این طرح حتما به مردم در مورد مواد مخدر اطلاعاتی را خواهند داد که در مورد هر نوع مواد اطلاعاتی داشته باشند، زیرا وقتی خانواده‌ها مواد مخدر را بشناسند می‌توانند خیلی زودتر جلوی آن را بگیرند.»